Model Chandrasekhara / Smoluchowskiego - 2 pudła

Piotr Piękos

7 sierpnia 2019

W tym przypadku rozpatrujemy przypadek z dwoma pudełkami. Osoba "rodzi się" na podstawie procesu Poissona z częstotliwością a_N trafiając do pudełka 1, spędza tam czas będący zmienną losową o rozkładzie wykładniczym z parametrem a_{S_1} . Następnie przechodzi do drugiego pudełka w którym spędza czas będący zmienną losową o rozkładzie wykładniczym z parametrem a_{S_2}

1 Prawa Ewolucji

Prawa ewolucji są naturalnym rozszerzem praw ewolucji z procesu dla jednego pudełka. W szczególności pierwsze pudełko musi operować na dokładnie tych samych zasadach co poprzednio.

$$\begin{split} &P(X_1(t+h)=x_1+1,X_2(t+h)=x_2|X_1(t)=x_1,X_2(t)=x_2)=a_Nh+o(h)\\ &P(X_1(t+h)=x_1-1,X_2(t+h)=x_2+1|X_1(t)=x_1,X_2(t)=x_2)=a_{S_1}xh+o(h)\\ &P(X_1(t+h)=x_1,X_2(t+h)=x_2-1|X_1(t)=x_1,X_2(t)=x_2)=a_{S_2}xh+o(h)\\ &P(X_1(t+h)=x_1,X_2(t+h)=x_2|X_1(t)=x_1,X_2(t)=x_2)=1-(a_{S_1}+a_{S_2})xh+o(h)\\ &\text{dla każdego innego przejścia prawdopodobieństwo to }o(h) \end{split}$$

Przy naturalnych założeniach $x_1>0$ lub $x_2>0$ kiedy się zmniejsza.

2 Algorytm

Algorytm jest naturalnym rozszerzeniem algorytmu symulacji jednego pudełka

Gen $N \sim Poiss(a_N t)$

for i = 1 to N do Gen $U_i \sim U(0, t)$, Gen $L1_i \sim Exp(1/a_{S_1})$, Gen $L2_i \sim Exp(1/a_{S_2})$

 $(T_1,...,T_n) = \text{Sort}(U_1,...,U_n)$ otrzymujemy proces Poissona, czasy narodzin

 $(D1_1,...,D1_n)=(T_1+L1_1,...,T_n+L1_n)$ - dodajemy niezalezne czasy zycia do czasow narodzin i mamy czasy przejscia do drugiego pudelka.

 $(D2_1,...,D2_n) = (D1_1 + L2_1,...,D1_n + L2_n)$ - dodajemy niezalezne czasy zycia do czasow narodzin i mamy czasy smierci.

Czyli od poprzedniego algorytmu różni się jedynie tym że losujemy dodatkowo czasy przebywania w drugim pudełku.

3 Przykładowe trajektorie

4 Rozkład

Zacznijmy od wartości oczekiwanych. Licząc podobnie jak dla pojedynczego pudełka mozna zauważyć, że

$$\lim_{t \to \infty} \mathbb{E} X_1 = \frac{a_N}{a_{S1}}$$

$$\lim_{t \to \infty} \mathbb{E} X_2 = \frac{a_N}{a_{S2}}$$

Zgadza sie to z oczekiwaniami: X_1 zachowuje się dokładnie tak samo jak w przypadku jednego pudła, więc wynik jest ten sam. $\mathbb{E}X_2$ bierze się stąd, że pierwsze pudło jedynie opóźnia trafienie cząstek do pudełka 2. Czyli można na to patrzeć również jak na model z jednym pudłem tylko teraz czastka rodzi się z intensywnością a_N .

Nastepnie czeka jakiś czas (czekanie spowodowane pierwszym pudełkiem) i trafia do pudełka numer 2. Czekanie nie wpływa jednak na średnią ilość cząstek będących w pudełku numer 2.